

ARBEJDSMILJØCERTIFICERING I VINDMØLLEBRANCHEN

**DANAK UNDERSKRIVER IAF-MLA PÅ
PERSONCERTIFICERING**

LANG VEJ TIL INTERNATIONAL ANERKENDELSE

**DANAK OVERTAGER FORMANDSKABET I STOR
KOMITE I ILAC**

DANAK vil gerne takke afgangende formand Erik Rasmussen for sin dedikerede indsats

INDHOLD

- 2 Skiftedag i bestyrelsen
- 3 Kundeportal og afvigelsesdatabase
- 4 Arbejdsmiljøcertificering i vindmøllebranchen
- 6 Lang vej til international anerkendelse
- 8 DANAK overtager formandskabet i stor komite i ILAC
- 9 DANAK underskriver IAF-MLA på personcertificering
- 10 Personalia
- 11 Kurser
- 11 Ny lovgivning, hvor akkreditering anvendes
- 11 Nye akkrediteringer/godkendelser
- 12 Nye eller reviderede dokumenter

DANAK

Den Danske Akkrediteringsfond
Dyregårdsvej 5B
2740 Skovlunde
Tlf.: 7733 9500
Fax: 7733 9501
www.danak.dk
danak@danak.dk

DANAK tilbyder akkreditering til virksomheder, der ønsker national og international anerkendelse af deres prøvnings- og kalibreringsydelser samt certificeringsaktiviteter og inspektion.

DANAK-NYT
Udgiver: DANAK

Ansvarshavende:
Jesper Høj, DANAK

Redaktion:
Erik Bruun Lorentzen, Anne Lumholdt, DANAK

Grafisk og teknisk produktion:
Jon Kabell ApS

Oplag: 1.200

Yderligere eksemplarer af DANAK-NYT kan rekvireres hos Anne Lumholdt, alu@danak.dk, tlf. 7733 9574 eller printes fra www.danak.dk.

SKIFTEDAG I BESTYRELSEN

Jesper Høj, jh@danak.dk, tlf. 77 33 95 33

Det er skiftedag i DANAKs bestyrelse. De nuværende udpegninger for en del af DANAKs bestyrelsesmedlemmer slutter den. 28. november.

DANAKs bestyrelse er udpeget af interessenterne, sådan at interesser fra både kunder, myndigheder, brugere af akkrediterede ydelser og medarbejdere er repræsenteret i bestyrelsen. Vedtægterne sikrer en vis udskiftning, idet et medlem kun kan udpeges til bestyrelsen 2 gange for perioder af 3 år.

Bestyrelsesarbejdet i DANAK er ulønnet. Vi vil gerne takke bestyrelsen, og specielt DANAKs formand Erik Rasmussen, for et stort og engageret arbejde med at sikre et stærkt akkrediteringsorgan i Danmark.

Den nye bestyrelse konstituerer sig med formand og næstformand på 1. bestyrelsesmøde efter nyudpegningen den 7. december 2016.

Følgende forlader bestyrelsen

Formand Udpeget af DI	Public Affairs Manager, Erik Rasmussen Rockwool International A/S
Næstformand Udpeget af Økonomi- og Erhvervsministeren	Kontorchef Charlotte Martin Arbejdstilsynet
Udpeget af Daniamet	Seniorforsker Kai Dirscherl Dansk Fundamental Metrologi A/S
Udpeget af Certificerings- og Inspektionsorganerne	Centerchef, Lars Germann Pedersen Teknologisk Institut

DANAK's nye bestyrelse

Udpeget af Eurolab	Laboratoriechef, Erik Dahm Fødevareregion Vest
Udpeget af Økonomi- og Erhvervsministeren	Kontorchef, Lea Frimann Hansen Miljøstyrelsen
Udpeget af DI	Global Quality Manager, Lars Bo Hammer Brüel & Kjær Sound & Vibration
Udpeget af Økonomi- og Erhvervsministeren	Ikke oplyst endnu
Udpeget af Daniamet	Divisionsdirektør, Nils Linde Olsen FORCE Technology
Udpeget af Forbrugerrådet TÆNK	Seniorrådgiver, Helen Amundsen Forbrugerrådet Tænk
Udpeget af Certificerings- og Inspektionsorganerne	Direktør, Jørgen Baadsgaard-Jensen Dancert A/S
Medarbejderrepræsentant	Ledende Assessor, Erik Bruun Lorentzen DANAK
Medarbejderrepræsentant	Ledende Assessor, Bo Thejls DANAK

DANAK

Kontakt

Kundeportal

Login

English

Cook

you are here: home

NAK

n DANAK

n akkreditering

avdokumenter

ternationalt

kkrediteringsområder

odukter efter emne

irser

INAK-Nyt

id en akkrediteret

ksomhed

ochurer og vejledninger

v teknisk assessor eller

erlig sagkyndig

tranet

DANAK - DEN DANSKE AKKREDITERINGSFOND

DANAK er det nationale akkrediteringsorgan i Danmark, udpeget af Sikkerhedsstyrelsen under Erhvervs- og Vækstministeriet. Dermed er DANAK ansvarlig for akkreditering på det tekniske område, blandt andet for laboratorier og virksomheder.

DANAK, en forkortelse for Den Danske Akkrediteringsfond, er etableret som en uafhængig non-profit erhvervsdrivende fond.

[Læs mere](#)

OM AKKREDITERING

Ved akkreditering bedømmer DANAK kompetencen hos et laboratorium, et certificeringsorgan eller et inspektionsorgan i forhold til en internationalt anerkendt standard. [Læs mere](#)

AKKREDITERINGSOMRÅDER

DANAK står for opgaven med at akkreditere på en række områder - og tilbyder desuden

SEARCH

NEWS

DANAK valgt som ny formand for ILAC AIC

2016-11-1

Ny AMC 24 om Tillægskrav fra Forsikring og Pension

2016-10-1

Ny bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger

2016-10-1

New

KUNDEPORTAL OG AFVIGELSESDATABASE

Kirsten M. Rosenberg, kmr@danak.dk, tlf. 77 33 95 83

I august 2014 blev DANAKs kundeportal og afvigelsesdatabase sat i drift og introduceret til alle kunder. Kundeportalen har derefter været den platform, hvorfra der er adgang til al væsentlig kommunikation, og hvorfra der blandt andet er adgang til afvigelsesdatabase og metodeliste/måleevneskema.

Siden idriftsættelsen er der løbende kommet flere forslag til ændringer og forbedringer, hvilke vi så vidt muligt har prøvet at imødekomme. Det er dog sket, at det ikke har kunnet lade sig gøre af rent tekniske årsager, eller fordi der var tale om enkeltstående ønsker, der kunne have uønskede konsekvenser for flere andre implicerede. Følgende er eksempler på ændringer efter kundeportalens idriftsættelse:

- "Pop-up" felter i afvigelsesdatabase for at sikre, at man får gemt teksten

- Mulighed for at opdatere og logge ud
- Autogenereret e-mail om manglende korrigerende handlinger
- Diverse ændringer i afvigelsesoversigten
- Søgefunktion i "Dokumenter" som gør det muligt at sortere, f.eks. "Afgørelser"
- Forlænget timeout tid
- Mulighed for at slette vedhæftninger til afviselser
- Understregning fjernet fra afvigelsesteksten for at øge læsevenligheden
- Mulighed for at generere e-mails til akkrediteringens brugere på siden over afviselser
- Ændret ordlyd i diverse tekst, f.eks. i forklaringsfelterne
- Øget antal tegn i tekstfeltet til korrigerende handlinger

Mange af forslagene er kommet fra DANAKs kunder, hvilket vi sætter stor pris på. Vi er i den heldige situation, at der er kort kommu-

nikationsvej fra bruger til programmør, hvilket gør det muligt at få ændringer udført inden for kort tid.

I den nærmeste fremtid er det planen, at der skal igangsættes en kundetilfredshedsundersøgelse vedrørende kundeportalen og afvigelsesdatabase, hvor vi gerne vil høre vores kunders mening om brugervenlighed, og hvad de har af forbedringsforslag.

DANAK vil gerne have en kundeportal med øget brugervenlighed og med flere anvendelsesmuligheder. Det skal i den forbindelse understreges, at vi ikke ser kundeportalen som "færdig", men som et produkt, der løbende udvikles. Derfor har vi været meget glade for de tilbagemeldinger, vi har fået indtil nu, og håber på flere fremover.

DANAKNyt 3

Preben Howarth, ph@danak.dk, tlf. 77 33 95 50

I maj måned skrev pressen, at mange medarbejdere på Siemens Wind Power og Vestas var blevet kronisk syge af arbejdet med epoxy i glasfiber til vindmøllevinger. De to virksomheder er endda arbejdsmiljøcertificeret med Kronesmiley, og certificeringsorganet DNV GL er tillige akkrediteret til arbejdsmiljøcertificering af DANAK. Så hvordan kunne det alligevel ske? Har nogen svigtet?

Nogle eksperter var påpasselige med at udtale sig alene på det foreliggende grundlag. DANAK udtalte, at vi tager udgangspunkt i, at certificeringsorganet har passet deres arbejde. Men når der udefra rejses tvivl, undersøger vi naturligvis, om der kan være forhold, som burde være opdaget. DANAK bad derfor om en redegørelse fra DNV GL.

Andre var anderledes hurtige på aftrækkeren og fældede dom: For eksempel fastslog en arbejdsmiljøforsker på DTU straks, at certificeringsorganet ikke havde sikret, at Siemens Wind Power levede op til arbejdsmiljøstandardens krav om, at den certificerede virksomhed skal overholde gældende arbejdsmiljølovgivning. Samme forsker mente, at Siemens Wind Power for længst burde have mistet sin Kronesmiley, ligesom den virksomhed, der havde udstyret vindmøllefabrikken med det

flotte stempel, burde miste sin autorisation, fordi det ikke sikrede, at ledelsen respekterede arbejdsmiljøloven.

Roller og ansvar

Sager med alvorlige menneskelige konsekvenser bliver hurtigt følelsesladede. Derfor er det vigtigt objektivt at vurdere sagerne for at drage den rigtige lære og derefter forbedre systemet. Først er det nødvendigt at kende roller og ansvar i certificeringsordningen. Her er en kort baggrund:

Når et certificeringsorgan, her DNV GL, er akkrediteret, fører DANAK tilsyn med, at kravene i certificeringsordningen overholdes. Dels ved at DANAK årligt besøger certificeringsorganet for at vurdere kvalitetssystemet, virksomhedens kompetencer og registreringer af gennemførte audits. Dette kaldes kontorbesøg. Dels ved at DANAK en gang om året overvåger, hvordan certificeringsorganet i praksis gennemfører audit hos en certificeret virksomhed, for eksempel Vestas. Dette kaldes markbesøg.

Omfanget af DANAKs tilsyn svarer til, hvad der internationalt er normen ved certificering af ledelsessystemer, herunder arbejdsmiljøcertificering.

Siemens Wind Power og Vestas har været arbejdsmiljøcertificeret siden henholdsvis juni 2011 og marts 2016. Ved overvågningsaudit på fabrikkerne skal certificeringsorganet DNV GL vurdere, om de to virksomheder opfylder kravene i DS/OHSAS 18001 Arbejdsmiljøledelsessystemer - Kravbeskrivelse samt bekendtgørelserne vedrørende Kronesmiley (Bekendtgørelse 1191/2013 og 87/2005). Begge virksomheder har et certifikat, der dækker flere geografiske lokaliteter. DNV GL skriver i deres redegørelse for forløbet, at der ikke er fundet indikationer på, at de to virksomheder har overtrådt kravene til arbejdsmiljøcertificering ved gennemførte audits. Certificeringsorganerne skal forud lægge en plan for hvor og hvor ofte, der skal gennemføres audit på de enkelte lokaliteter. Dette kaldes multi-site audit. Planen baseres på en risikovurdering af virksomhedernes arbejdsmiljøkompleksitet. Produktionen hos både Siemens Wind Power og Vestas er af DNV GL vurderet til at ligge i den højeste af tre definerede kompleksitetskategorier. Inden for Arbejdsmiljøcertificeringsordningen og ved tildeling af Kronesmiley er der ikke krav om, at Arbejdstilsynet eller Arbejdsskadestyrelsen skal orientere certificeringsorganerne om erhvervssygdomme. DNV GL har ikke modtaget infor-

I VINDMØLLEBRANCHEN

mation om erhvervssygdomme hos Siemens Wind Power og Vestas.

DNV GLs overvågningsaudit opfylder kravene i Arbejdsmiljøcertificeringsordningen, og dermed følger certificeringsorganet reglerne.

Arbejdstilsynets rolle er at kontrollere virksomhedernes arbejdsmiljø, og formidle resultaterne til offentligheden ved at tildele virksomhederne smileys. Kronesmiley'en er, som navnet antyder, det højest opnåelige. I den tid, de to virksomheder har været certificeret, har Arbejdstilsynet gennemført en del tilsyn i forbindelse med ulykker, klager og dispensationer. Hos Siemens Wind Power er der siden 2011 gennemført mere end 11 tilsyn vedrørende epoxyarbejde. Der er tillige truffet nogle få afgørelser om kemirelaterede overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, hvorefter de påpegede overtrædelser er rettet.

Arbejdstilsynet har, efter sagen kom frem, undersøgt arbejdsmiljøet grundigt både hos Vestas og Siemens Wind Power og har ikke fundet overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen.

Læring og forbedring

Sagerne hos Vestas og Siemens Wind Power viste, at det gik galt, selvom reglerne var

overholdt. Derfor har de ansvarlige i certificeringsordningen vurderet, hvad der kan læres, og hvad der skal forbedres:

Det er et svigt i systemet, når certificeringsorganet ikke får information om afgørelser om erhvervssygdomme på en arbejdsplads. Systemet er nu ændret, sådan at Arbejdstilsynet anvender og følger op på anmeldte erhvervssygdomme hos certificerede virksomheder, og sådan at certificeringsorganet herigennem får informationerne.

De internationale regler for multi-site-certificering kan tolkes på flere måder. Det skal drøftes internationalt, hvordan man sikrer en ensartet tolkning og sikrer tilstrækkelig audit af komplekse produktioner.

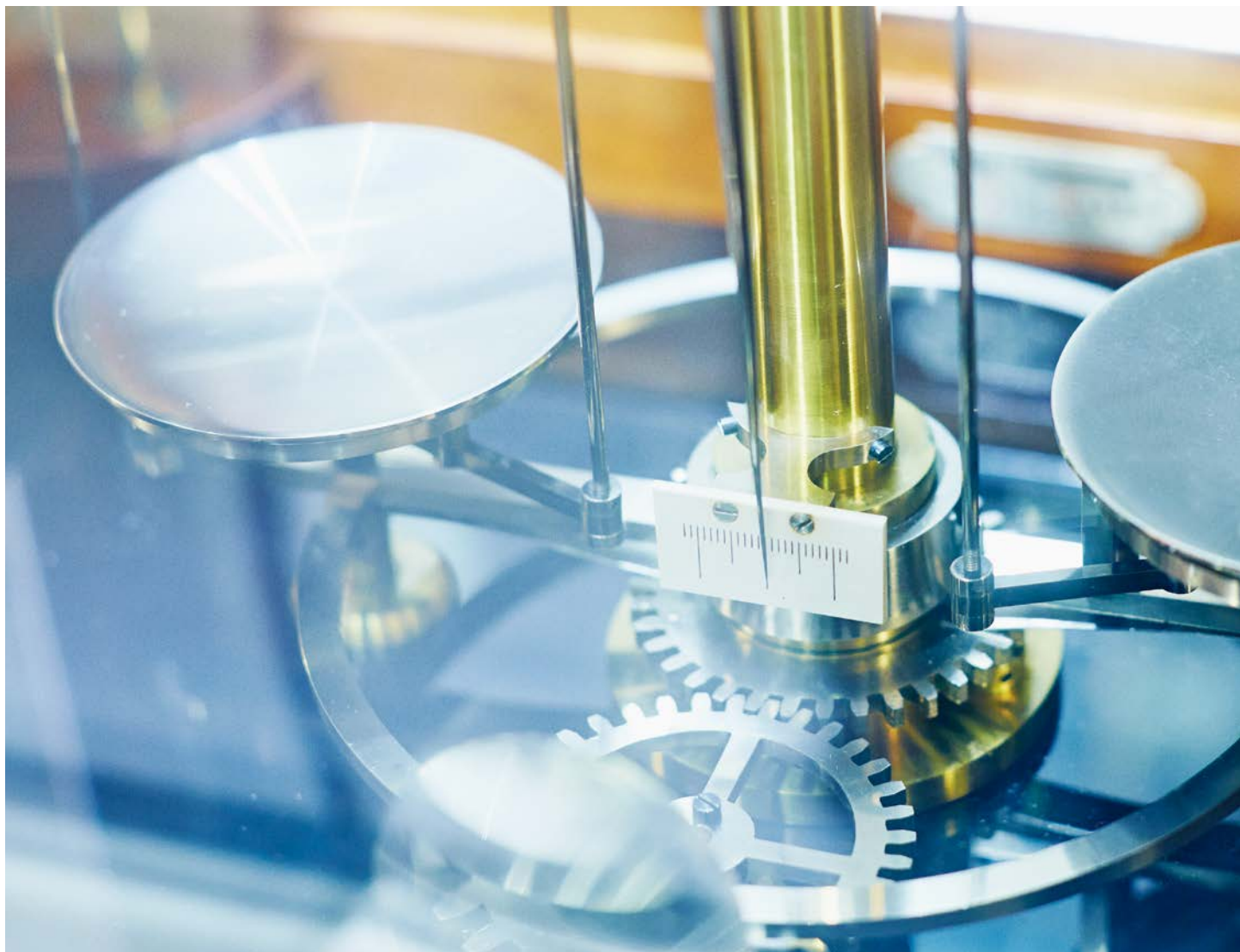
Der har været epoxyrelaterede erhvervssygdomme i vindmølleproduktionen, selv om arbejdsmiljøreglerne umiddelbart er fulgt. Arbejdstilsynet har derfor nedsat en arbejdsgruppe, som skal vurdere, hvilke behov der er for at gøre noget ekstra i forbindelse med epoxyarbejde.

Det er løbende blevet diskuteret i arbejdsmiljøkredse, om man kan have tillid til arbejdsmiljøcertificeringer, og om det er rimeligt, at

Arbejdstilsynet ikke skal gennemføre risikobaserede tilsyn på virksomheder med Kronesmiley. Aktualiseret af sagerne hos Vestas og Siemens Wind Power, drøfter arbejdsgivere og arbejdstagere i Arbejdsmiljørådet, om kravene til Kronesmiley skal skærpes. Der er forslag om:

- Øgede krav til inspektion af arbejdsmiljøet ved audit
- Øgede krav til audit af psykisk arbejdsmiljø
- Øget overvågning af certificeringsorganerne fra DANAK
- Krav om tilsyn fra Arbejdstilsynet som second opinion inden tildeling af Kronesmiley

DANAK støtter tiltag, som styrker tilliden til akkrediteret certificering. Samtidig gør vi opmærksom på, at tiltag, der øger omkostningerne til at opnå en Kronesmiley, med stor sandsynlighed vil få mange virksomheder til at fravælge ordningen og kun efterspørge et internationalt arbejdsmiljøledelsescertifikat efter OHSAS 18001.

LANG VEJ TIL INTERNATIONAL ANERKENDELSE

Leif Madsen lma@delta.dk tlf. 72 19 42 19

I takt med produkters øgede kompleksitet stiger behovet for at dokumentere, at slutbrugerens sikkerhed og produkters overensstemmelse med gældende krav er opfyldt. Antallet af anerkendende ordninger stiger i samme takt og bliver mere komplekse. Ordninger, som via brugerønske gøres de facto obligatoriske i nogle sektorer.

Der stilles skarpt på troværdigheden af vores dokumentation. Kvaliteten af dokumentation i form af rapporter, overensstemmelseserklæringer og certifikater samt kvaliteten i vore test- og kalibreringsydelser skal matche kravene på det globale marked.

DELTA's services på området for elektriske produkters overensstemmelse har i stort omfang siden 1975 haft basis i akkreditering efter tidens ledelsesstandarder. For tiden er det jo ISO 17025 og ISO 17065.

Det kombinerede DANAK og ILAC akkrediteringsmærke har i mange år signaleret troværdighed, tillid og anerkendelse. Det har gjort det lettere for vore kunder at markedsføre sig på de vestlige markeder.

I takt med at vore kunder anvender DELTA rapporter og certifikater på markeder udenfor Europa, mindskes kendskabet til det europæiske akkrediteringssystem til trods

for, at EA og ILAC systemet har gjort og gør et ihærdigt arbejde. Det resulterer i krav og ønsker udefra om øget tilsyn og tillid til vore rapporter og certifikater med et højere teknisk islæt.

DELTA har som laboratorium i de seneste år opnået anerkendelse hos flere udenlandske organer. Det være sig USCG, FCC, KBA, STA, BIPM og senest OIML/BIML. Bag disse forkortelser findes organisationer med et ønske om, at netop deres tekniske aspekter kræver en særlig omhu og dybde af de tekniske kapabiliteter hos laboratorierne samt en mere eller mindre aktiv deltagelse i udvalg.

"The mission of the OIML is to enable economies to put in place effective legal metrology infrastructures that are mutually compatible and internationally recognized, for all areas for which governments take responsibility, such as those which facilitate trade, establish mutual confidence and harmonize the level of consumer protection worldwide." - [OIML B 15:2011](#)

For at kunne markedsføre vægte og vejesystemer kræver et stigende antal lande et såkaldt OIML-MAA certifikat. Forkortelser anvendes i stor stil i dette system. MAA (Mutual Acceptance Arrangement) er en ordning varetaget af BIPM (Bureau International des Poids et Mesures) administreret af BIML (Bureau International de Métrologie Légale). Antallet af laboratorier anerkendt globalt af BIML er under 20. Vore kunder efterspurgte selvsagt en sådan service fra DELTA. For at bibeholde vore services på markedet måtte vi søge en anerkendelse som Issuing Body of OIML MAA certificates.

DELTA er på området for vægte og vejesystemer akkrediteret både som testlaboratorium (ISO 17025) og som certificeringsorgan (ISO 17065) samt notificeret i EU's NANDO system. Det viste sig at være en rigtig god ballast i ansøgningen om at blive Issuing Body of OIML MAA certificates.

Processen for optagelse var lang og ikke særlig demokratisk. Ansøgningen varetages af BIML sekretariat, og optagelse besluttet af det såkaldte CPR udvalg. Grundlaget for optagelse er, at laboratoriet dels har en ISO 17025 akkreditering og dels mindst hvert tredje år bliver tilset af en af BIML godkendt teknisk assessor. Det tekniske tilsyn kan arrangeres separat eller som et combined assessment i forbindelse med det regelmæssige DANAK tilsyn. Vi valgte et combined assessment, hvilket ville sige, at DANAK var ledende assessor. I Europa råder BIML over 2 assessorer til vort speciale, hvorfor etableringen af tilsynet blev langvarigt. Selve tilsynet forløb smertefrit uden afvigelser og thumbs up. Vi havde de store smil fremme.

Et yderligere krav fra BIML er deltagelse i deres CPR udvalg. Medlemskabet giver laboratoriet status som national repræsentant. Udvalget er således globalt sammensat med medlemmer fra USA, Europa, Mellemøsten, Kina og Japan. Udvalget holder møde hvert andet år og tager blandt andet stilling til de enkelte laboratoriers årsrapporter og ansøgninger.

Når udvalget stemmer om optagelse af nye certificeringsorganer, sker det efter princippet et land en stemme. Da antallet af medlemmer i udvalget er lavt, kan 1-2 lande blokere for optagelse af nye medlemmer. Nogle lande havde tydeligvis en interesse i at blokere for optagelse af nye medlemmer. Systemet var endog så stift, at alle medlemmer skulle afgive stemme inden den endelige stemmeoptælling. I den efterfølgende e-mail-afstemning blandt de ikke-fremmødte var nogle medlemmer bevidst tilbageholdende med at afgive stemme. Summen af dette er, at et tilbageholdende medlem har større magt end et fremmødt medlem.

En uholdbar model. Denne proces gjorde os mildest talt frustrerede. Tiden gik uden fremskridt; til tider med "radiotavshed" fra myndigheder.

Vi havde fra første færd kontakt med DANAK, som gennem sit internationale netværk bragte ILAC på banen. Gennem DANAK's aktive indsats i ILAC blev der fremsendt en anmodning til BIML. En henvendelse fra ILAC bidrog til, at CPR udvalget i BIML besluttede sig for at forny sine bestemmelser. Et nyt regelsæt er blevet udarbejdet i 2014-15 og sendt til flere afstemninger. Og jo, de eksisterende afstemningsregler gør det næsten umuligt at godkende de nye. I skrivende stund formodes de nye regler måske at træde i kraft i løbet af 2018.

I mellemtiden er vi 1 blandt 12 Issuing Bodies of OIML MAA certificates. En service vi efter en ansøgningsperiode på 4½ år kan bryste os af. Vore certifikater må nu bære OIML-MAA mærker.

Sluttelig som DANAK anfører; endnu en dansk stemme i det internationale spil.

The International Organization of Legal Metrology is an intergovernmental treaty organization which

- develops model regulations, standards and related documents for use by legal metrology authorities and industry,
- provides mutual recognition systems which reduce trade barriers and costs in a global market,
- represents the interests of the legal metrology community within international organizations and forums concerned with metrology, standardization, testing, certification and accreditation,
- promotes and facilitates the exchange of knowledge and competencies within the legal metrology community worldwide,
- cooperates with other metrology bodies to raise awareness of the contribution that a sound legal metrology infrastructure can make to a modern economy.

DANAK OVERTAGER FORMANDSKABET I STOR KOMITE I ILAC

Erik Øhlenschläger, eoe@danak.dk, tlf. 77 33 95 60

ILAC's generalforsamling blev afholdt i det farvestrålende New Delhi

Ved ILAC's generalforsamling i ILAC i New Delhi den 4. november 2016, blev undertegnede valgt som ny formand for ILAC AIC i forbindelse med, at den tidligere formand, Regina Robertson fra NATA, Australien, ikke genopstillede efter 8 år på posten.

ILAC AIC, Accreditation Issues Committee, er den komite i ILAC, som dækker det samlede laboratorieområde, inklusiv medicinsk undersøgelse, udbud af præstationsprøvning og certificering af referencematerialer. Desuden varetager komiteen Liaison (samarbejde) med et antal væsentlige og prominente globale aktører såsom OIML, IEC, WADA, IFCC og BIPM/CIPM, og hvor målet på længere sigt er, at akkreditering benyttes som primært instrument til vurdering af laboratorier.

Betydningen af arbejdet i ILAC

De seneste ti år har ILAC AIC fået vedvarende større betydning på laboratorieområdet. Dette bunder i to forhold. Dels er der en ILAC politik om, at regionerne (EA, APLAC,...) ikke skal dublere sit arbejde. Dels har der i en længere periode været en laboratoriekomite i EA, der har overgivet de fleste obligatoriske EA dokumenter på laboratorieområdet til ILAC, når de alligevel skulle revideres. ILAC AIC er uden tvivl den væsentligste komite for laboratorieområdet såvel regionalt som globalt. Dette understreges af, at ILAC dokumenter nu automatisk bliver inkluderet i EA uden stiltingen til, om de skal implementeres af EA. AIC har dermed større betydning end EA's laboratoriekomite og vedrører 2/3 af DANAK's kundekreds.

DANAK har været opmærksom på denne udvikling og har de seneste ti år prioriteret arbejdet i ILAC AIC meget højt. Vi har således bidraget til alle de store guides og politikker vedrørende usikkerhed i kalibrering, metrologisk sporbarhed, overensstemmelseserklæringer samt akkrediteringsområder. DANAK har derved medvirket til at etablere ens vilkår for laboratorier på globalt plan. Eksempelvis er DANAK's AB 3, AB 10, AB 11 og AB 13, som er de specifikke laboratorierettede akkrediteringsbestemmelser, baseret på politikkerne ILAC P9 om Proficiency Testing, ILAC P10 om Metrological Traceability, ILAC P14 om Uncertainty in calibration og ILAC G18 Scope of Accreditation (dertil kommer bare to EA dokumenter EA 4/02 og EA 4/16, hvor sidstnævnte afventer ILAC's revision af G17 Usikkerhed i prøvning). Desuden har ILAC deltaget yderst aktivt i revisionen af både ISO 17011 og ISO/IEC 17025 og har egne medlemmer i de ansvarlige ISO CASCO komiteer.

Udfordringer i ILAC AIC de kommende år

I 2017-2018 får vi reviderede standarder for akkrediteringsorganerne (ISO 17011) og for kalibrerings- og prøvningslaboratorierne (ISO 17025). Det berører mere end 150 danske laboratorier, idet den efterfølgende revision af de væsentligste ILAC politikker skal implementeres i vores danske akkrediteringsbestemmelser. De skal derfor revideres over en meget kort periode, skønmæssigt fra 2018 til 2020. Det er afgørende for danske laboratorier, at dette kan ske uden unødige ekstra omkostninger.

Arbejdet i ILAC AIC udføres pt. i 14 arbejdsgrupper, hvoraf en arbejdsgruppe har mere end 200 medlemmer (de fleste er eksterne stakeholder's i form af præstationsprøvningsudbydere). Samlet omfatter AIC omkring 100 medlemmer fra alle hjørner af verden og inkluderer mange kulturelle og strukturelle forskelle. Det er dog glædeligt, at alle forstår hinanden på det særlige "sprog", som akkrediteringsstandarderne udstikker. Koordinationen af arbejdet er følgelig en stor og tidskrævende opgave, hvilket DANAK er opmærksom på.

Fordele for DANAK

Når DANAK påtager sig posten som formand for ILAC AIC, indebærer dette en stærk global profilering af DANAK og medvirker til at styrke DANAK's internationale anerkendelse og faglige profil. Dette skyldes ikke mindst det omfattende samarbejde med stærke internationalt profilerede partnere, såsom BIPM (metrologi), WADA (antidoping) og IEC. Det er håbet, at denne dimension sammen med direkte adgang til maskinrummet for udarbejdelsen af politikker, guides og standarder, medvirker til at sikre global anerkendelse baseret på klare og entydige krav i overensstemmelse med både dansk og nordisk tradition.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at undertegnede bliver medlem af ILAC executive committee, hvor der er et stort nordisk aftryk gennem den ny formand for ILAC, svenske Merih Malmquist Nilsson og inspektionskomiteens formand Arne Lund.

DANAK UNDERSKRIVER IAF-MLA PÅ PERSONCERTIFICERING

Jesper Høj, jh@danak.dk tlf. 77 33 95 33

DANAK har akkrediteret til personcertificering i mange år og har siden 1996 været med i EAs MLA på personcertificering.

I 2013 ansøgte EA til IAF om at udvide EAs scope med "certification of persons".

Evalueringen af EA blev gennemført i 2014 og EA blev godkendt i IAF i 2016, hvilket blev bekræftet med følgende resolution:

IAF Resolution 2016-20 – (Agenda Item 10)
New Regional MLA Scope Extensions

- The General Assembly noted the MLA scope extensions, since the 2015 General Assembly, of the following IAF Regional Body Members:

EA Europe - Main Scope: Certification of Persons – ISO/IEC 17024

Som en følge heraf underskrev DANAK i november 2016 IAF-MLA på personcertificering:

IAF Resolution 2016-22 – (Agenda Item 10)
New AB MLA Scope Extensions

The General Assembly noted the MLA scope extensions, since the 2015 General Assembly, of the following IAF AB Members:

Direktør Jesper Høj modtager IAF-MLA aftalen af IAF's formand Xiao Jianhua

- AA Austria,
- ACCREDIA Italy,
- ATS Serbia,
- BELAC Belgium,
- CAI Czech Republic,
- COFRAC France,
- DAkKS Germany,
- DANAK Denmark,
- ENAC Spain,
- ESYD Greece,
- FINAS Finland,
- IPAC Portugal,
- NA Norway,
- PCA Poland,
- RENAR Romania,
- RvA Netherlands,
- SA Slovenia,
- SAS Switzerland,
- SNAS Slovakia,
- SWEDAC Sweden,
- TURKAK Turkey,
- UKAS United Kingdom

Main Scope: Certification of Persons
– ISO/IEC 17024 (EA)

PERSONALIA

TILTRÅDT

HANNE KERL POULSEN

Den 14. oktober 2016, Tlf. 77 33 95 40, hkp@danak.dk

Hanne Kerl Poulsen er agronom og har arbejdet med plante- og husdyrproduktion. Hanne har beskæftiget sig med myndighedsarbejde, kvalitetssikring og internationalt arbejde inden for kvalitetskrav til plante- og husdyrprodukter samt fødevarer sikkerhed. Hanne kommer

fra en stilling som akademisk medarbejder i NaturErhvervstyrelsen, hvor hun arbejdede med certificering inden for planteområdet.

Arbejdsområdet i DANAK vil være akkreditering af certificerings- og inspektionsorganer.

ISABELLA SHANNA STENDAL

Den 1. november 2016, Tlf. 77 33 95 32, iss@danak.dk

Isabella Shanna Stendal har en administrativ uddannelse og har mange års erfaring med administrativt arbejde samt bogholderi og regnskab. Isabella kommer fra en stilling som teamleder af administrationen ved DFM A/S, hvor hun har arbejdet med årsregnskab, pro-

jektregnskaber, lønudbetalinger samt andre administrative opgaver.

Arbejdsområdet i DANAK vil være regnskab.

KRISTINA WINKEL RAVN

Den 19. september 2016, Tlf. 77 33 95 49, kwr@danak.dk

Kristina Winkel Ravn er industrilaborant og kemiingeniør. Hun har beskæftiget sig med kvalitet, produktion og R&D indenfor tobaks-, medicinal- og medicoindustrien. Kristina kommer fra en stilling som R&D medarbejder hos Radiometer, hvor hun arbejdede med Design

Control, laboratorietest, udvikling og vedligehold af blodgasapparater.

Arbejdsområdet i DANAK vil være akkreditering af certificerings- og inspektionsorganer.

FRATRÅDT

RIKKE DAHL NIELSEN

Den 30. november 2016

Ledende assessor Rikke Dahl Nielsen, som tiltrådte den 1. marts 2012, fratrådte sin stilling med udgangen af november måned.

METTE MUNCK

Den 30. september 2016

Mette Munck, som har været ansat som regnskabschef hos DANAK fra den 1. oktober 2008, fratrådte med udgangen af september måned.

TORBEN JØRGENSEN

Den 31. juli 2016

Ledende assessor Torben Jørgensen, som tiltrådte den 1. november 2012, er fratrådt for at gå på efterløn med udgangen af juli måned. Torben kan dog ikke helt slippe arbejdet med inspektion og fortsætter med at arbejde for DANAK på konsulentbasis.

Grundkursus	Dato	Tilmeldingsfrist
DS/EN ISO/IEC 17020:2012		
Overensstemmelsesvurdering – krav til forskellige typer inspektionsorganer	18.-19. januar 2017	12. december 2016
DS/EN ISO 15189:2013		
Medicinske laboratorier – krav til kvalitet og kompetence	26.-28. april 2017	24. februar 2017
DS/EN ISO/IEC 17025:2005		
Generelle krav til prøvnings- og kalibreringslaboratoriers kompetence	17.-19. maj 2017	17. marts 2017

NY LOVGIVNING, HVOR AKKREDITERING ANVENDES

Nedenstående love og bekendtgørelser kan findes på www.retsinfo.dk

Listen omhandler ny lovgivning fra 2016.

Ref. nr.	Emne	Udgivet
LOV nr. 608		
Sundheds- og Ældreministeriet	Lov om tobaksvarer mv.	07/06/2016
BEK nr. 422		
Erhvervs- og Vækstministeriet	Bekendtgørelse om udstyr i skibe	17/05/2016
BEK nr. 461		
Beskæftigelsesministeriet	Bekendtgørelse om anvendelse mv. af elevatorer, rulletrapper og lignende maskiner	23/05/2016
BEK nr. 537		
Miljø- og Fødevarerministeriet	Bekendtgørelse om salmonella hos kvæg mm.	01/06/2016
BEK nr. 539		
Miljø- og Fødevarerministeriet	Bekendtgørelse om salmonella hos svin	01/06/2016
BEK nr. 824		
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet	Bekendtgørelse om energimærkning af bygninger	24/06/2016
BEK nr. 914		
Miljø- og Fødevarerministeriet	Bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger	27/06/2016
BEK nr. 1007		
Transport- og Bygningsministeriet	Bekendtgørelse om markedsføring og salg af byggevarer i kontakt med drikkevand	29/06/2016
BEK nr. 1137		
Miljø- og Fødevarerministeriet	Bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i konsumægshøsehold og opdræt hertil (Konsumægsbekendtgørelsen)	29/08/2016
BEK nr. 1055		
Miljø- og Fødevarerministeriet	Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2016/2017	01/07/2016
BEK nr. 1161		
Erhvervs- og Vækstministeriet	Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om udstyr i skibe	12/09/2016

NYE AKKREDITERINGER/GODKENDELSE

Akkreditering af certificeringsorganer		
3012	TechCorr Europe ApS	Personcertificering: Svejsere og NDT
7040	Dancert A/S	Produktcertificering: ATEX
Akkreditering af inspektionsorganer		
9108	TechCorr Europe ApS	Inspektion: Trykbærende udstyr, Svejseprocedureprøvning, Tankinspektion
Akkreditering af laboratorier		
553	GenoScan A/S	Prøvning
561	K2 Management A/S	Prøvning
568	Danfoss PL 35	Prøvning og kalibrering
572	Pelcon	Prøvning

For yderligere oplysninger se DANAK's hjemmeside www.danak.dk

NYE ELLER REVIDEREDE DOKUMENTER FRA DANAK

Alle dokumenterne kan hentes på DANAK's hjemmeside: www.danak.dk

Ref. nr.	Titel	Udgivet	Status
AMC 3	Akkreditering til certificering af ledelsessystemer for fødevarer sikkerhed - Afgrænsning af akkrediteringsområde og omfang af DANAKs bedømmelsesaktiviteter (Markbesøg)	Juli 2016	Revideret
AMF 2	Akkreditering til certificering eller inspektion - Implementering af ny bekendtgørelse vedr. elevatorer mv.	Juli 2016	Ny
AMI 1	Akkreditering til inspektion - Omfang af DANAKs bedømmelsesaktiviteter (Markbesøg)	Juli 2016	Ny
AB 3	Akkreditering af laboratorier	September 2016	Revideret
AB 6	Akkreditering til certificering	September 2016	Revideret
AML 3	Anvendelse af IT i akkrediterede laboratorier	November 2016	Revideret
AML M05	Skift af udstyr i medicinske laboratorier	November 2016	Ny
AML P05	Anvendelse af fast monteret udstyr ved prøveudtagning af spildevand fra renseanlæg eller andre virksomheder	November 2016	Ny
AMC 23	Indførelse af DS/ISO 50003:2014 (Energiledelse)	November 2016	Ny

NYE ELLER REVIDEREDE DOKUMENTER FRA EA

(European Co-operation for Accreditation) Alle dokumenterne kan hentes på EA's hjemmeside: www.european-accreditation.org

Ref. nr.	Titel	Udgivet	Status
EA-INF/01	List of EA publications		Revideres løbende
EA-INF/02	Contact Persons of EA Full and Associate members, Contracts of Co-operation, Recognised Stakeholders and Observers		Revideres løbende
EA-INF/03	EA Multilateral and Bilateral Agreements and Signatory Lists		Revideres løbende
EA-1-22	EA Procedure and Criteria for the Evaluation of Conformity Assessment Schemes by EA Accreditation Body Members	November 2016	Revideret
EA-2/02 M	Procedure for the evaluation of a National Accreditation Body	Maj 2016	Ny
EA-3/13 M	EA Document on the Application of ISO/IEC 17021-1 for the Certification of Occupational Health and Safety Management Systems (OH&SMS)	Juni 2016	Ny

NYE ELLER REVIDEREDE DOKUMENTER FRA IAF

(International Accreditation Forum, Inc.) Alle dokumenterne kan hentes på IAF's hjemmeside: www.iaf.nu

Ref. nr.	Titel	Udgivet	Status
IAF ML 2:2016	General Principles on the use of the IAF MLA Mark	Maj 2016	Revideret
IAF MD 20	Generic Competence for AB Assessors: Application to ISO/IEC 17011	Maj 2016	Ny

NYE ELLER REVIDEREDE DOKUMENTER FRA ILAC

(International Laboratory Accreditation Cooperation) Alle dokumenterne kan hentes på ILAC's hjemmeside: www.ilac.org

Ref. nr.	Titel	Udgivet	Status
ILAC P15:07/2016	Application of ISO/IEC 17020:2012 for the Accreditation of Inspection Bodies	Juli 2016	Revideret
ILAC R1:09/2016	Management of ILAC Documents	September 2016	Revideret
ILAC R4:10/2016	Use of the ILAC Logo and Tagline	Oktober 2016	Revideret